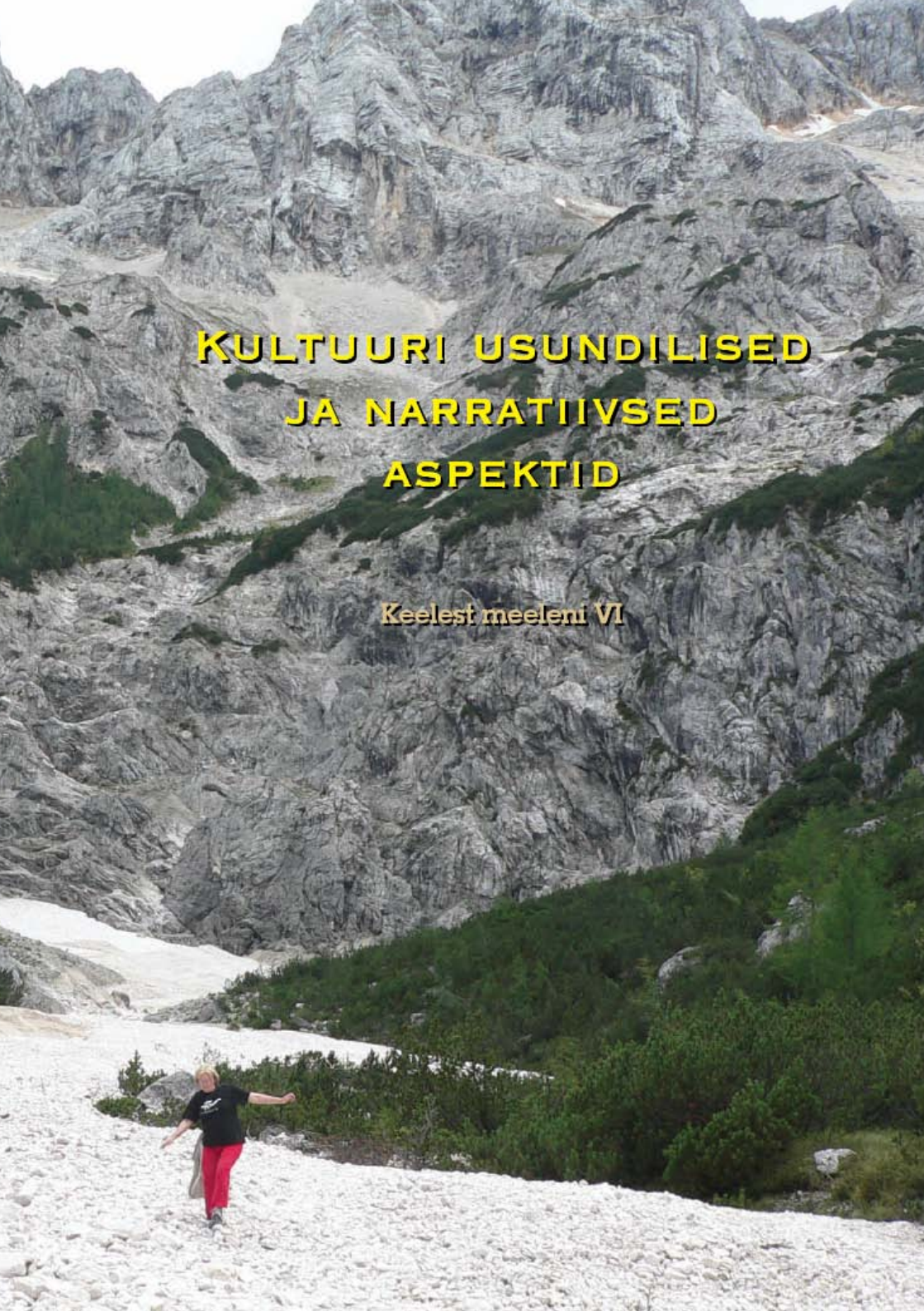

A photograph of a person walking on a snowy mountain slope. The person is wearing a black t-shirt and red pants, and is captured in a dynamic pose with arms outstretched. The background is a massive, rugged mountain with grey rock faces and patches of snow. The sky is overcast.

KULTUURI USUNDILISED JA NARRATIIVSED ASPEKTID

Keelest meeleni VI

Eesti Kirjandusmuuseum
Akadeemiline Rahvaluule Selts
Eesti-uuringute Tippkeskus

Kultuuri usundilised ja narratiivsed aspektid

Keelest meeleni VI

Mare Kõiva 65. sünnipäevale
pühendatud konverents

Eesti Kirjandusmuuseumis
Vanemuise 42, Tartu
28. veebruaril 2019

**Ajakava ja
ettekannete lühikokkuvõtted**

Tartu 2019
EKM Teaduskirjastus

Koostanud Piret Voolaid
Toimetanud Asta Niinemets
Kaane ja kodulehe kujundanud Andres Kuperjanov
Kaanefoto: Mägi. Andres Kuperjanovi foto, Sloveenia 2006.
Küljendanud Diana Kahre

Korraldajad:
Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakond
Akadeemiline Rahvaluule Selts
Eesti-uuringute Tippkeskus (CEES)

Korraldustoimkond:
Reet Hiiemäe, reet.hiiemae@folklore.ee
Anne Ostrak, anne.ostrak@folklore.ee
Kärri Toomeos-Orglaan, karri.toomeos-orglaan@folklore.ee
Piret Voolaid, piret.voolaid@folklore.ee

Konverentsi koduleht:
<http://www.folklore.ee/rl/fo/konve/2019/mare/>

Konverentsi toetavad Haridus- ja Teadusministeerium (IUT 22-5) ning Euroopa Liit Euroopa Regionaalarengu Fondi kaudu (Eesti-uuringute Tippkeskus).

ISBN 978-9949-677-05-4 (trükis)
ISBN 978-9949-677-06-1 (pdf)

© Autorid 2019
© Eesti Kirjandusmuuseum 2019

AJAKAVA

I osa: juhatab Reet Hiiemäe

- 12.00–12.30 Urmas Sutrop: Jääst ja lumest
- 12.30–13.00 Renate Pajusalu: *Üksainus* narratiivis
- 13.00–13.30 Kalle Voolaid, Piret Voolaid: *Cristiano Ronaldo on mees, kelle peatab ainult peegel*: Spordireporterite ütlused rahvahuumori allikana
- 13.30–14.00 Irina Belobrovtsseva: Ühest õnneks ebaõnnestunud plaanist ja ühest laialt tuntud müüdist
- 14.00–14.30 **Kohvipaus**

II osa: juhatab Mare Kalda

- 14.30–15.00 Ülo Valk: Lõppematu nõiakunst: maagiliste teadmiste edasiandmisest tänapäeva Indias
- 15.00–15.30 Aimar Ventsel: Dolgaani keelest ja meelest 15 aasta möödudes
- 15.30–16.00 Nikolai Anisimov, Eva Toulouze: Udmurdi vaimne kultuur 21. sajandil: välitööde tähelepanekuid
- 16.00–16.30 Aado Lintrop: Ühest mansi loitsust

16.30 Muusikaline üllatus: *Folkrokk-ansambel Must Bass Läks Üle Tee*

17.00 Artiklikogumiku *Yearbook of Balkan and Baltic Studies I–II* (toimetajad Ekaterina Anastasova, Mare Kõiva, Žilvytis Šaknys; ELM Scholarly Press 2018–2019) **esitlus**

17.10 Õnnitlemine

Kirjutab. Andres Kuperjanovi foto, Budapest 2013.

Konverentsiga “Kultuuri usundilised ja narratiivsed aspektid: Keelest meeleni VI” tähistatakse eesti folkloristi ja rahvausundi uurija, Eesti Kirjandusmuuseumi juhtivteaduri ja Eesti-uuringute Tippkeskuse juhi Mare Kõiva 65. sünnipäeva.

Mare Kõiva on eesti rahvaluulet kogunud, uurinud ja populariseerinud üle 40 aasta, ta on silma paistnud folkloristika tulihingelise arendaja, julge eksperimenteerija, uute suundade käivitaja ning väga paljude loominguliste ideede algatajana. Innovatiivse uurimistegevuse ning folkloristika interdistsiplinaarse ja rahvusvahelise koostöö edendamiseks on ta andnud olulise panuse eesti rahvuskultuuri ja humanitaarteaduste arendamisse.

Mare Kõiva huvikeskmes on alati olnud ühiskondlikult olulised teemad, nt rahvausund ja mütoloogia, hõlmates nt loitse ja meediumeid, rahvameditsiini, haldjapärimust, isiku-, aheljutte ning hirmufenomeniga seotud probleematikat. Ta on uurinud nõidussõnu, rahvaarstide traditsiooni, folkloorseid hirmu- ja õudusjutte, rahvaastronoomiat, kalendrikombeid, *online*-folkloristika kogemusi folklore.ee põhjal, Interneti-pärimust, patsiendinarratiive, eestlaste etnilisi stereotüüpe, lemmikloomadega seotud traditsiooni. Peale nimetatute on tema uurimisfookuses väljarändajate pärimuse erijooned, folkloori multimeedialisus tänapäeval, mitmed usundilise traditsiooni ilmingud, näiteks naiste uususundilised rituaalid, kohtade sakraalsus. Tema vaatevälja mahuvad ka erinevad kogukonnad (sh eesti diasporaa Rootsis, Austraalias, kohalikud vene kogukonnad), ta on innustanud soome-ugri rahvaste folkloori uuringuid Eestis.

Konverentsi ettekandedki tõukuvad juubilari laialdastest uurimisteedest, pakkudes sissevaateid erinevate, nii väike- kui suurrahvaste keeltesse, kultuuridesse ja pärimusvormidesse.

Udmurdi vaimne kultuur 21. sajandil: välitööde tähelepanekuid

Nikolai Anisimov

*Eesti Kirjandusmuuseum / Udmurdi Ajaloo, Keele ja Kirjanduse
Instituut, Iževsk*

Eva Toulouze

*Riiklik Ida Keelte ja Kultuuride Instituut (INALCO), Pariis /
Tartu Ülikool*

Käsitleme oma ettekandes viimaste aastate välitööde käigus tehtud tähelepanekuid udmurtide vaimse kultuuri kohta. Lähtume sellest, et suurel osal udmurdi alal on ammu peale surutud õigeusk, millel on kindlad tagajärjed: osa elanikkonnast ongi õigeusklik, kas sügavalt või siiski säilitades sealjuures vähemal või suuremal määral udmurdi traditsioonilist maailmavaadet. Esitame näiteid neist sünkreetilistest nähtudest ja lõpuks näitame, kuidas udmurdi usk on säilinud ja areneb neil aladel, kuhu ristiusustamine pole jõudnud kuni viimaste aegadeeni (valdavalt moslemite asualad).

Ühest õnneks ebaõnnestunud plaanist ja ühest laialt tuntud müüdist

Irina Belobrovtseva
Tallinna Ülikool

Ettekandes vaadeldakse kolmekümne aasta tagust ajalehediskussiooni, kus eksplitsiitsel tasemel tegutseti täpselt Pierre Bourdieu mõiste *kultuuriline väli* kohaselt, kuid implitsiitsel tasemel põrkusid nõukogulik ja rahvuslik vaade kultuurile. Kõne alla tuleb omaaegne menukas nõukogude kirjanik Vsevolod Višnevski (1900–1951), kes oli tihedalt seotud Tallinna / Eesti sõjaaegse teemaga, lisaks oli ta suure tõenäosusega ka ühe samasse perioodi jääva müüdi looja.

Ühest mansi loitsust

Aado Lintrop

Eesti Kirjandusmuuseum

Mare Kõiva kirjutab Virumaa loitse käsitlevas artiklis: “Loitsud ehk nõidussõnad (rahvapärane termin *sõnad*) olid kirjalikult ja suuliselt levinud tekstid, millel usuti olevat üleloomulik jõud, et mõjutada inimestevahelisi suhteid, ennetada ja ravida haigusi, edendada töid ja majandustegevust, tõrjuda metsloomade ning loodusnähtuste põhjustatud kahju ja suhelda üleloomulike jõududega. Nõidussõnad kuuluvad sõnamaagia hulka ja olid maagia vanema liigina ümbritsetud kindlatest normidest ja piirangutest sõnade kasutamise ja edasiandmise, aga ka neid saatva rituaalikompleksi kohta.” (Kõiva 2017: 142). Kirjakultuuriga rahvastel levisid loitsud tõepoolest sageli ka kirjalikult, tänu millele on meieni jõudnud nõidussõnu väga vanadest aegadest. Mansi loitsudest aga, mis on osa suulisest pärimusest, saame midagi teada vaid tänu kogujatele, kes on neid üles kirjutanud. Ja enamasti pole üles kirjutatud mitte niivõrd nõidussõnu, mis suunatud otse haiguste, õnnetuste või kurjade jõudude tõrjeks, vaid tekste, mis kuuluvad kategooriasse *subtlemine üleloomulike jõududega*.

Muidugi toimub selline suhtlemine mingil eesmärgil ja enamasti palutaksegi jumaluselt kas kaitset või eestkostet. Sellisteks loitsuliikideks on *kaisov* (nõiduslaul, *kajunkve* – loitsima, nõiduma + *sov* – viis) ja *saatmil* (verbist *saatunkve* – sõnuma, loitsima). Peaksin loitsudeks ka karupeo vaimude kutsumislaule *kastõngeerõg* (Kannistol kast- meelde tuletama, tänama, jumala nime nimetama/kutsuma, tänap. mansi k. *kastil* – kutse, hüüd), sest need sarnanevad paljuski muude loitsudega.

Ettekandes vaatlen üht esitaja enda poolt loitsuks (*saatmil*) liigitatud teksti, mille kogus B. Munkácsi 1889. aastal Sosva-äärses Janõgpauli külas praeguse Njaksimvoli naabruses. Loits kannab pealkirja “Toorumi poja Maailma-Vaatava-Mehe loits Njaksimvoli külast” ning selle esitas kohalik šamaan Vassili Nomin. Kõige üldisemalt

on tegemist pöördumisega Maailma-Vaatava-Mehe poole, et teda appi kutsuda inimesi laastava tõve korral. Analüüsin põgusalt loitsu vormelkeelt ja selle kaudu ilmnevaid uskumusi.

Kirjandus

Kõiva, Mare 2017. Loitsud ja rahvaarstid Virumaal. – *Mäetagused* 67. *Virumaa rahvakultuur* II. Tartu: EKM Teaduskirjastus, lk 141–180.

Üksainus narratiivis

Renate Pajusalu

Tartu Ülikool

Kvantoritel (*üks, kõik, mõni, palju* jm) on keeles tihti ka selliseid funktsioone, mis ei piirdu ainult entiteetide hulga määratlemisega. Näiteks *üks* on eesti keeles väga sage indefiniitne määratleja. Ettekandes vaadeldaksegi kvantorite esinemist ja funktsioone eri tüüpi narratiivides. Põhiliselt keskendun sõnadele *üks, ainus* ja *üksainus*, kuid juttu tuleb ka muudest kvantoritest.

Allikmaterjal pärineb muuhulgas rahvausundi ja muistendite andmebaasist “Rehepapp” (koost. Kõiva, Mare; Kalda, Mare jt), Tartu: Eesti Folkloori Instituut, Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonna rahvausundi ja meedia töörühm, 2005. <http://www.folklore.ee/rehepapp/>.

Jääst ja lumest

Urmas Sutrop

Eesti Kirjandusmuuseum

Mare on mind alati inspireerinud. Ma poleks ilma temata kirjutanud ei jumalatest ega Taarapitast. Aga ta inspireerib mind kirjutama ka temperatuuridest, lumest ja jääst. Kui ma tahaksin teda iseloomustada, siis kasutaksin saksakeelset teemakohast epiteeti – oksüümononi – *Mare ist eine heisskalte Frau*.

Nüüd lumest ja jääst. Alustame Franz Boase traditsioonist ja küsime, mitu sõna on lume kohta inu keeles (inu-k (sg), inu-it (pl))? 0, 4, 20, 49, 52, 100, 200, 500, 1000?

Vastus on hakanud lumepallina kasvama ja ka kahanema, kuni väiteni, et inu keeltes ei ole ühtegi sõna lume jaoks. Meie SAE keeltes olla muidugi üks sõna lume (*snow*) ja üks jää (*ice*) jaoks. Huvitav on seejuures, et noor Boas (kui ta oli veel loodusteadlane) kasutas inglise keeles vähemalt kolme sõna lume ja jää kohta – ICE, SNOW ja SLUSH (lobjakas) (vt Boas 1887, 118–119).

Kui ikka inudel lume jaoks sõnu pole (nagu vahel arvatakse), siis on neil neid jää jaoks. Ja saamidel on lume-, jää- (ja poro)sõnu ikka väga palju. Seda ikka arktilise kliima mõju tõttu keelele (Ole Henrik Magga).

Aga mis keeles on sõnad *lumi*, *lörts*, *lobjakas*, *rabe*, *hang*, *ball*, *här-matis*, *helves*, *räitsakas*? Eks ikka eesti keeles. Kas eestlased kuuluvad inude jt arktiliste rahvaste hulka?

Aga järgnevad sõnad? Mis nendest arvata?

Lumi, talv, ree rasv, kidu, mült, pibu, väelumi, lobjakas, lodu, lopp, läpp, mölts, lörts, heide, lops, lontse, räitsakas, ränts, räts, räis, räps, räbu, pärts, parts, uutsetis, räävetis, uit, virk, kuureke, kirme, bühm, hüll, lumejalg, supp, sodru, härm, rabe, räiss, karts, kooruke, kolakas, kohlakas, lohakas, konts, kohr, hang, joom, viirg, virg, oarm, vool(-u/-e), kikerdis, magadis, magadik, rahutis, vahkad, koli,

kidubang, pilubang, kupan, rõun, kuuruspea, seljatis, seljandik, hari, magadis, tuisk, helve, kübe, lemm, tiba, hõde, pelt, helmed, ehe, ebe, pisu, kiud, king, kirme, lokk, vedemed, libred, kaave(s), laik, laig, tollakas, lopakas, lont, lonts, lorts, lärtsakas, pihu, kibu, kihermes, kibl, tort, tomp, känk, kääkk, kolt, komp, kapl, kompel, kunn, kuni, kamp, lumine, lobjakane, lopane, lopsakas, räitsakane, räntsane, rändne, räsane, räpsune, lodene, lörtsine, tuisune, rõõmus, kurnline, rõusane, tuber, juhmane, rüstine, hanges, kuuruspäine; kuiv, määrg, sula, peenike, paks, haust, lai, sõre, tuhkejas, hupa, rahkejas, kohmas, mätske, häbelik, uhke, robane, vangis, kobakil; sadama, tuiskama, täis panema, veeretama, rookima, rupjama, rübelema, suprama, tah-rama; sulama, sula, mätas on lahti, laguma, lumelagu.

Kui me vaatame Saareste EKMS II: LUMI (ning ka JÄÄ, VIHIM, SADAMA, SADU), siis loeme: “Selle [jää ja lume nimetuste] rohkuse poolest ei ole meie aga mitte ainus fenomen põhjamaades, vaid sama rikkad paistavad jää ja lume poolest olevat ka soomlased ja laplased, kuna jälle märksa kehvemad näikse olevat lätlased ja venelased, eriti aga mahedama ilmastikuga maade rahvad.”

Oluline on rõhutada, et kõik EKMSis kajastuvad LUME ja JÄÄ mõistete juurde kuuluvad sõnad pole kunagi kuulunud ühe inimese mentaalsesse leksikoni. Need pole isegi mitte ühe piirkonna ega ka isegi ühel ajal eesti keeles kõneldud sõnad.

Räagin oma lume ja jää andmebaasist (<https://www.termbases.eu>; lumi-jää sõnastik 2) ja sellest, mida ma sellega edasi kavatsen teha.

Kirjandus

Boas, Franz 1887. The formation and dissipation of sea-water ice. – *Science* 10, 239, lk 118–119.

Lõppematu nõiakunst: maagiliste teadmiste edasiandmisest tänapäeva Indias

Ülo Valk

Tartu Ülikool

Lääne autorid on India kultuuripärandit sageli iseloomustanud staatilise ja ajatuna, millele on kaasa aidanud hinduistlikud literaadid, kes rõhutavad veedade ilmutuse ürgsust ja aarialiku kultuuri katkematut järjepidevust Indias. Stabiilsus avaldub sanskritikeelses kirjanduses ning braahmanite konservatiivses haridussüsteemis, kus õpetaja annab õpilasele edasi valmis teadmisi ja elujuhiseid. Selline igavikulistele väärtustele põhinev elitaarne kultuuritraditsioon pole Indias siiski ainuvaldav ega isegi mitte põhiline, sest rahvausundites näeme vanade tavade ja teadmiste põimumist loovuse ning improvisatsiooniga.

Ettekandes tuleb juttu Kirde-India välitöödel toimunud intervjuudest valdavalt mittebraahmanlikust soost maagiliste kunstide valdajatega, kelle hulgas on ravitsejaid, nõidu, astrolooge, eksortiste ja tantrikuid. Sageli pole nende teadmised ja oskused saadud perekondlikku liini kaudu või mõnelt kindlalt õpetajatelt, vaid on omandatud juhuslikult, osalt ka kirjanduse põhjal või katse-eksituse meetodil. Sageli on siiski räägitud meeldejäävatest kohtumistest suurte teadjatega, kes esinevad pigem eeskujude kui otseste õpetajatena. Mõnikord kahetsetakse, et pakutud teadmisi ei osatud vastu võtta, kuid ilmneb ka võime luua uut teadmist, leiutada uusi võtteid ja vahendeid ning parandada oma maagilist võimekust jumaliku ilmutuse kaudu. Niisiis näeme Indias maagiliste teadmiste ja oskuste edasiandmise kõrval nende pidevat uuestiloomist, mida toetab möödapääsmatu, praktiline vajadus toimiva nõiakunsti järele.

Dolgaani keelest ja meelest 15 aasta möödudes

Aimar Ventsel

Tartu Ülikool

Ettekandes analüüsin Jakuutia Anabari rajooni külastamist esimest korda pärast 15 aastat. Anabar oli regioon, kus elasin ja töötasin oma doktoritöö uuringute raames. Järgmine kord õnnestus mul regiooni külastada 2016. aasta sügisel. Anabari rajooni üks peamisi põliselanike gruppe on dolgaanid, kes elatuvad traditsiooniliselt kalapüügist, jahist ja põhjapõdrakasvatusest. Etniliselt ja kultuuriliselt pidasid dolgaanid ennast erinevaks jakuutidest ja 15 aastat tagasi rõhutasid seda vahet. Ettekandes kaardistan muudatusi nii dolgaani keeles kui ka meeles ja osutan, kuidas need on seotud nii Sahha vabariigi kui Vene Föderatsiooni poliitikatega ning majanduslike muutustega regioonis.

Cristiano Ronaldo on mees, kelle peatab ainult peegel: Spordireporterite ütlused rahvahuumori allikana

Kalle Voolaid

Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum

Piret Voolaid

Eesti Kirjandusmuuseum

Aastail 2014-2019 Mare Kõiva juhitava uurimisteema IUT 22-5 “Folkloori usundilised ja narratiivsed aspektid” üks eesmärgi on olnud narratiivsuse, kujundkõne, huumori, teksti, tüpoloogia integreeritud uuringud. Ettekandes analüüsimise spordiringkondades, aga ka spordivõhikute hulgas populaarset huumorivormi – spordireporterite otse-eetri-ütlusi e. kilde/apse –, mis levib tänapäeva internetikanalite, nt sotsiaalmeedia kaudu. Käsitleme seda omalaadset lühivormi folkloori ja keele ühendalana ning analüüsimise ainest huumoriteoreetilise vaateprismast.

Spordikommentaatoritele tihti omane lennukas keeleloome mõjub ehedalt ja sageli humoorikalt, mistõttu on naljakate ütluste (ingl k. kasutusel terminid *bloopers* ja *gaffes*) ülestähendamiseks saanud omaette pärimuse talletamine. Spordiajakirjanike keelekasutust kui eraldi registrit on lingvistid laialdaselt uurinud, rahvusvahelistes käsitlustes on ka huumori aspekt esil olnud (nt Chovanec 2016). Eestis on naljakaid otse-eetri-ütlusi/apse siin-seal kogutud ja kirja pandud, ent põhjalikumad käsitlused puuduvad.

Ettekande eesmärk on teha sissevaade kogutud materjali ja vastata kolmele küsimusele: 1) kuidas spordireporterite kommentaare folkloristlikult määratleda, 2) millistel huumoriteoreetilistel mehhanismidel naljad põhinevad ja 3) milliste seaduspärade alusel kirjapandut süstematiseerida. Kuigi kilde võib seostada konkreetsete ajakirjanikega – rahvusvaheliselt tuntud kommentaatorite, nt legendaarse Suurbritannia kommentaatori David Robert Colemani suust lähtunud naljad ringlevad tänini eriomase terminiga *colemanballs*

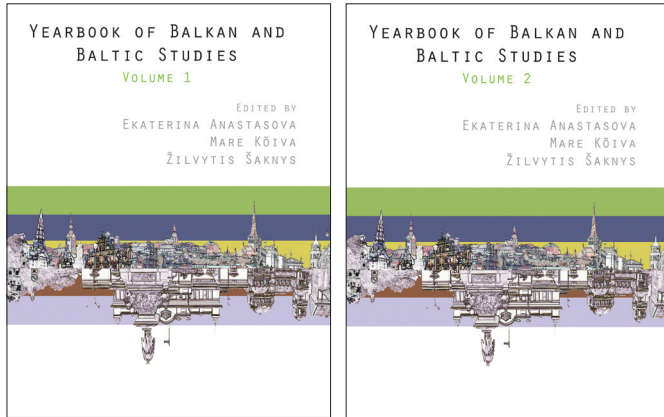
ning paljutsiteeritud on ka Suurbritannia vormel 1 kommentaatori Murray Walkeri omalaadsed sageli naljakana mõjuvad ütlemised –, on neil kildudel tendents folkloriseeruda ja anonüümse rahvahuumorina oma elu elada. Eestis on tehtud siin-seal meedias konkreetsete ajakirjanike naljakate/parimate väljaütlemiste edetabeleid, folklooriks on muutunud nt legendaarsete spordikommentaatorite Gunnar Hololei, Toomas Uba (*ubaismid*) ja Lembitu Kuuse ütlused, praegusajal Kalev Kruusi killud (tema väljaütlemisi talletab nt kaks Facebooki gruppi “Kalev Kruusi parimad palad”, u. 13 300 jälgijat; “Kalev Kruus tsitaadid”, u. 9300 jälgijat).

Ettekande uurimisainese moodustab Kalle Voolaiu kogutud isiklik “killukogu”, mis sisaldab u. 3000 kildu, pärineb aastatest 2010–2019 ja on 95% ulatuses eestikeelne (lisaks leidub pisut vene- ja ingliskeelseid kilde). Ütlused on kogutud aja jooksul otse-eetrile kaasa elades, vähemal määral on talletatud ka rahva seas ning eri meediakanalites liikuvaid spordikommentaatorite naljakaid väljaütlemisi.

Kirjandus

Chovanec, Jan 2016. Eavesdropping on media talk: Microphone gaffes and unintended humour in sports broadcasts. – *Journal of Pragmatics* 95, lk 93–106. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2016.01.011>.

The Yearbook of Balkan and Baltic Studies (YBBS)

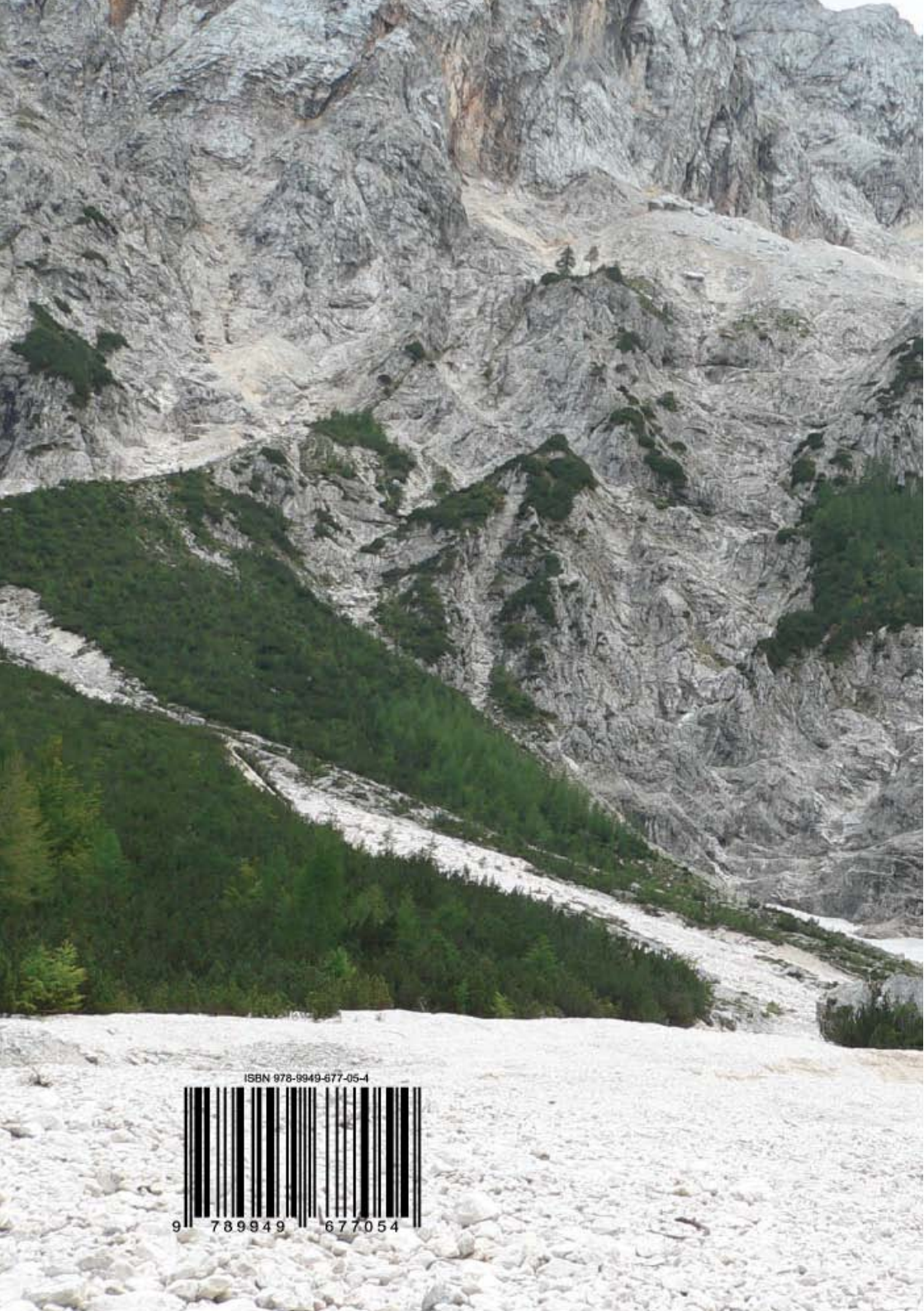

Eelretsenseeritav avatud juurdepääsuga ajakiri The Yearbook of Balkan and Baltic Studies (YBBS) ilmub ingliskeelse aastaraamatuna trükise ja veebiväljaandena. Ajakirja eesmärk on avaldada humanitaaralade (etnoloogia, folkloristika, usundi-uurimise, ajaloo ja kultuuriloo ning migratsioon) uurimusi, globaalseid suhteid, mineviku ja modernsete sündmuste sündmuste mõjusid jm. YBBS ootab Balkani ja Baltikumi kultuuriloo kriitilisi ja võrdlevaid analüüse, Ootame piirkonna problemaatika, kontaktide ja mõjufaktorite, piirkonda mõjutanud oluliste muutuste vaatlusi, kuid eelistatud on tänapäeva problemaatika ja innovatiivsed uurimused. Ajakiri on orienteeritud rahvusvahelisele lugejale ja kaastöödele.

Lisaks originaaluurimustele avaldatakse uurimisraporteid, ülevaateid, raamatututvustusi ja kommentaare. Teretulnud on regiooni või konkreetset riiki käsitlevad temaatilised erinumbrid, mis avavad Euroopa või üleilmseid kultuurivoogusid ja raamistut.

YBBS jätkab õpetlasdiskussioone ja uurimistöid, mis said alguse 2000. aastatel ühisprojektidest ja publikatsioonidest teemal “Balkan and Baltic States in United Europe: History, Religion, and Culture”.

YBBS toetavad Bulgaaria, Leedu, Eesti ja Läti Teaduste Akadeemiad, Eesti-uuringute Tippkeskus (Euroopa Regionaalarengu Fond), Bulgaaria Etnoloogia ja Folkloori Instituut koos Etnograafia Muuseumiga, Eesti Kirjandusmuuseum, Leedu Ajaloo Instituut ja Läti Ülikooli Filosoofia ja Sotsioloogia Instituut.

ISBN 978-9949-677-05-4

9 789949 677054